

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: **U. A. E.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Císařem
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 7. 2021, č. j. MV-83352-9/SO-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkumu a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 19. 2. 2021, č. j. OAM-19419-37/PP-2017, kterým byla pod výrokem I. zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a pod výrokem II. byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky, a to 30 dnů od právní moci předmětného rozhodnutí podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců.
2. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 5. 12. 2017 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a jako účel pobytu uvedl „rodinný příslušník občana EU“ dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K žádosti žalobce předložil mj. originál svého platného cestovního pasu, doklad o zdravotním pojištění s platností do 4. 6. 2018, doklad o ubytování – nájemní smlouvu k bytu na adrese X, originál občanského průkazu české občanky V. V., nar. X a několik jejich společných fotografií a vstupenek na společenské akce.
3. Rozhodnutím ze dne 19. 2. 2021, č. j. OAM-19419-37/PP-2017, prvostupňový správní orgán zamítl žádost žalobce z důvodu uvedeném v § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a téhož zákona. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že prvostupňový správní orgán měl za prokázané, že žalobce s partnerkou trvale nežijí ve společné domácnosti, pouze se občasně navštěvují, a tedy jejich vztah nelze považovat za dostatečně pevný a intenzivní, aby mohl být považován za trvalý ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Prvostupňový správní orgán vycházel z výsledku žalobce i paní V., a dále z úředních záznamů Policie České republiky o pobytových kontrolách na adrese X, fotografií doložených žalobcem, nájemních smluv, pokladních dokladů atp. Posuzoval i to, zdali jeho rozhodnutí mohlo mít dopad do žalobcova soukromého a rodinného života, přičemž dospěl k závěru, že k žádnému negativnímu dopadu rozhodnutí nemůže zde dojít, jelikož žalobce na území ČR nevedl společné soužití s paní V. Rovněž tak prvostupňový správní orgán s ohledem na stupeň integrace žalobce, délku jeho pobytu v ČR, jeho věk a zdravotní stav neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo nepřiměřené; navíc ani jedno z uvedených kritérií není důvodem pro udělení povolení k přechodnému pobytu.
4. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí bránil odvoláním, o kterém žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím tak, že odvolání žalobce zamítla a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdila. Konstatovala, že prvostupňový správní orgán správně zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a rozhodnutí bylo řádně odůvodněno. Žalovaná se zcela ztotožnila se závěry prvostupňového správního orgánu o tom, že žalobce nežije s partnerkou ve společné domácnosti a jejich vztah nelze považovat za trvalý, obdobný rodinnému, ve smyslu § 15 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

cizinců. Žalovaná proto shodně s prvostupňovým správním orgánem dospěla k závěru, že je dán důvod k zamítnutí žádosti podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž poukázala na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (č. j. 6 Azs 58/2016-40, č. j. 9 As 6/2010-73, č. j. 7 Azs 75/2016-37). Doplnila, že dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 433/2017 nedopadá institut přechodného pobytu pro rodinného příslušníka občana Evropské unie na vztahy přátelské, když žadatel musí prokázat, že se jedná o trvalý partnerský vztah, tj. o trvalé soužití dvou osob, které svou intenzitou odpovídá vztahu druha a družky. To se však žalobci nepodařilo, když z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce s paní V. společnou domácnost nevedou (ani na jedné z adres) a společně finančně ne hospodaří. Za hrazení společných nákladů na domácnost totiž žalovaná nepovažovala nákupy vstupenek na akce, dárků či hrazení výletů. K námitkám žalobce na to, že nepřistoupila k opakování jeho účastnického výsledku žalovaná uvedla, že cílem výsledku je zjistit skutečný stav věci, nikoliv stav, který odpovídá vyhovění žádosti, a není na prvostupňovém správním orgánu, aby v případě zjištění skutečnosti, která povede k zamítnutí žádosti, žadatele vyslýchal znovu či jej vyzýval k doložení podkladů vyvracujících jeho předešlou výpověď. Nad to zdůraznila, že opakování výsledku žalobce ani svědkyně nebylo zapotřebí, když jejich výpovědi byly srozumitelné a v podstatných skutečnostech nelišily. Rovněž žalovaná s odkazem na správní spis odmítla námitku žalobce, že mu nebylo umožněno seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí. V tomto smyslu žalovaná označila judikáty k poučovací povinnosti správního orgánu a důkaznímu břemenu v řízení o žádosti cizince o povolení pobytu. Žalovaná prvostupňové rozhodnutí považovala za správné z hlediska správního řádu i konstantní judikatury. Shrнула, že souhlasí s prvostupňovým správním orgánem, že žalobce s paní V. jsou partneři, znají se, navzájem se navštěvují a chodí na společenské akce, tudíž jejich vztah lze označit za dlouhodobě přátelský, jelikož však nebylo v řízení prokázáno, že by spolu žili ve společné domácnosti (nejedná se tak o trvalý vztah, jenž by bylo lze hodnotit jako obdobný rodinnému vztahu, když tito spolu trvale nežijí a neuhrazují společně náklady na vedení společné domácnosti) nesplňuje podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Pokud pak partnerka žalobce žije ve společné domácnosti se svými dětmi, kdy žalobce do této domácnosti dle zjištěných skutečností fakticky nepatří; přičemž již dle rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 Azs 58/2016-40, platí, že jedna osoba může v jednom okamžiku vést vždy pouze jednu společnou domácnost; není pak možné, aby zároveň vedla společnou domácnost se žalobcem. Závěrem žalovaná konstatovala, že zamítavé rozhodnutí není nepřiměřené, a jeho vydáním nedošlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalované, ústní jednání

5. Žalobce předně namítal, že napadené rozhodnutí je zcela nepřezkoumatelné, procesně vadné a věcně nesprávné, a žalovaná se nevypořádala s námitkami uplatněnými v odvolání, přičemž jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí prvostupňového správního orgánu bylo vydáno v rozporu se zjištěným skutkovým stavem věci.

6. Žalobce v podané žalobě (konkrétně bodu II. odst. 2) uvedl, že „setrvává na svých námitkách ve svém odvolání, na které tímto plně odkazuje“.
7. Žalobce dále namítal, že zákon o pobytu cizinců mu ukládá hodnověrným způsobem doložit existenci trvalého vztahu (obdobného vztahu rodinnému) a skutečnost, že žije ve společné domácnosti s občanem Evropské unie, přičemž má za to, že tuto povinnost splnil. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 As 95/2013-41. Žalobce vyvinul maximální snahu k tomu, aby správním orgánům doložil, že s občankou Evropské unie má vztah druh/družka, a že se jedná o dlouhodobý partnerský vztah s hlubokou citovou vazbou, přičemž oba vypovídali shodně o skutečnostech jejich vzájemného soužití a neexistují žádné další jakkoliv více formalizované podklady k prokázání tohoto vztahu.
8. Žalobce nesouhlasil s právním posouzením žalované, že žalobce s paní V. nejsou druhem a družkou, neboť takové zjištění neodpovídá spisovému materiálu, a skutečnost, že nemají společný byt, tj. oficiální společnou adresu, nemůže negovat existenci právně relevantního vztahu ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, který je pro bytové oprávnění relevantní. Žalobci nemůže být kladeno k tíži, že jej děti družky nepřijaly, a družka tak s ohledem na její povinnosti matky, tj. péči o děti, nemůže s žalobcem sdílet společnou domácnost v jednom bytě nepřetržitě. Pokud dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky č. j. 1 As 24/2011-79 nebo č. j. 1 As 68/2008-126) platí zásada, že správní orgán rozhoduje dle skutkového a právního stavu v době rozhodování, tak žalovaná měla vzít v úvahu nově doložené listiny a vyjádření družky žalobce, a přepjatě nelpět pouze na nepodloženém tvrzení, že neexistují úhrady společných nákladů, kdy nadto toto hledisko představuje pouze jeden z definičních znaků společné domácnosti.
9. K otázce společné domácnosti žalobce dále uvedl, že žalovaná nesprávně směšuje pojem společné domácnosti a společného bytu, a že žalobce předložil dostatečné množství listinných podkladů, a i z výsledku plyne, že s paní V. žijí ve společné domácnosti, kterou již v minulosti vedli. Je povinností správních orgánů konstatovat, zda tvrzení a doklady předložené účastníky řízení svědčí o trvalém partnerském vztahu. V případě, že dle správního uvážení správního orgánu neexistuje v konkrétní věci mezi účastníky trvalý partnerský vztah vedle společné domácnosti, tak je nutné odůvodnit, proč a jakým způsobem k tomuto závěru dospěl, tj. jaké skutečnosti nesevčí o trvalém partnerském vztahu, a tyto přezkoumatelným způsobem uvést v odůvodnění rozhodnutí. Takto však dle názoru žalobce správní orgány nepostupovaly ani v jednom ze správních rozhodnutí, kdy žalobce dále uvedl, že má pocit, že správní orgány jsou vůči němu předpojaté, neboť se jedná o vztah mezi „starší ženou a o hodně mladším mužem z X“.
10. Žalobce rovněž namítal, že závěr žalované o tom, že žalobce s družkou nemají žádné společné náklady či společné finance je věcně nesprávný, a rovněž nemá oporu ve spisovém materiálu. Společné uhrazování nákladů na potřeby domácnosti znamená dle žalobce spotřební společenství, přičemž není třeba, aby všichni příslušníci spolužití přispívali na společné potřeby pouze finančně a stejně, či aby si část prostředků nenechávali pro svoji vlastní potřebu. Pokud žalovaná uzavřela, že se nejedná o společnou domácnost, když se partneři nestřídají v nákupech jídla a placení nájmu, tak se jedná o nezákonný výklad pojmu vedení společné domácnosti. Žalobce byl přesvědčen, že pro posouzení věci je klíčovou existencí citového vztahu a podmínky společného sdílení času a místa pobytu (a nemusí jednat o společný byt); toliko podpůrně lze posoudit ekonomický rozměr vztahu.

11. Dle žalobce proto žalovaná zejména pochybila, pokud v řízení neprovedla další důkazy. Z § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), plyne, že je povinností žalované i prvostupňového správního orgánu opatřit si podklady pro vydání rozhodnutí, a to za součinnosti s účastníky. Žalovaná mohla odmítnout provést další dokazování z důvodu nadbytečnosti pouze z toho důvodu, že danou skutečnost měla za prokázanou, nikoliv za neprokázanou, neboť v takovém případě by měla následovat řádně formulovaná výzva s poučením k odstranění nedostatku žádosti, což se v projednávané věci nestalo, čímž byla porušena procesní práva žalobce. Pokud by byl žalobce vyzván k jakémukoliv doplnění, bezpochyby by tak učinil. Jelikož se tak však nestalo, bylo napadené rozhodnutí pro žalobce překvapivé. Ve vztahu k návrhu na doplňující výslech žalobce a družky se jedná o opomenuté důkazy.
12. Rovněž z celého odůvodnění napadeného rozhodnutí není zjistitelné, jakou skutečnost žalovaná považuje za okolnost, pro kterou nelze žádosti žalobce vyhovět. Dle žalobce totiž žádná taková okolnost ani zjištěna být nemohla. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je vnitřně rozporné, když žalovaná na jedné straně připouští, že žalobce s paní V. spolu žijí a jsou ve vztahu druh/družka, ale zároveň tvrdí, že vedení společné domácnosti nebylo prokázáno. V souvislosti s tím žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 6/2010 – 63, dle kterého je vztah mezi družkou a druhem (označovaný též jako nesezdané soužití, faktické manželství) vztahem obdobným rodinnému. Dále žalobce odkázal na důvodovou zprávu k zákonu o pobytu cizinců, která reflektuje směrnicí Evropské unie ohledně vstupu a pobytu partnera, se kterým má občan Evropské unie řádně doložený trvalý vztah tak, že v České republice se typicky jedná o vztah druha a družky.
13. Další vadou napadeného rozhodnutí je pak dle žalobce skutečnost, že žalovaná nezkoumala přiměřenost rozhodnutí, resp. jeho dopady do rodinného a soukromého života žalobce a dotčených osob. Pokud čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod stanoví právo na respektování rodinného a soukromého života, jsou správní orgány při své rozhodovací praxi povinni existenci takového práva zvažovat pokaždé, kdy existuje byt jen potenciální nebezpečí zásahu do takového práva. Žalovaná ani prvostupňový správní orgán však otázku přiměřenosti řádně neposuzovaly, což žalobce považuje za nezákonný postup správního orgánu. Napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového správního orgánu je tak nezákonné.
14. Závěrem žalobce namítal, že nebyl seznámen s poklady pro vydání rozhodnutí, neboť nebyl seznámen ani s nezákonným výkladem pojmu společná domácnost tak, jak jej užil správní orgán, a tudíž se k němu nemohl před vyhlášením rozhodnutí vyjádřit, a případně doplnit svá tvrzení a předložit další důkazy.
15. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí, případně i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, neboť se jedná o rozhodnutí nepřezkoumatelná, nezákonná, nepřiměřená a přepjatě formalistická, a věc vrátil k dalšímu řízení.
16. Žalovaná ve vyjádření ze dne 13. 10. 2021 žalobu odmítla a odkázala na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a spisový materiál. Zopakovala, že bylo na žalobci, aby prokazoval existenci trvalého vztahu a společné domácnosti. Žalovaná vyslechla žalobce i paní V., nicméně nebyly zjištěny skutečnosti, které by prokazovaly hluboký a trvalý vztah. Rovněž se vypořádala i s návrhy na doplnění dokazování ze strany žalobce. Žalovaná má zároveň za to, že pro žalobce nemohlo být napadené rozhodnutí neočekávaně překvapivé, neboť

pouze potvrdilo závěry prvostupňového správního orgánu, které se žalobci podaným odvoláním nepodařilo vyvrátit. K námitce žalobce ohledně nezkoumání dopadů rozhodnutí na jeho život žalovaná uvedla, že primárně posuzovala deklarovaný vztah a od tohoto posouzení se pak odvinulo i posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, případně paní V. Žalobce nadto ani v nyní podané žalobě žádné konkrétní dopady na svůj život neuvádí. Závěrem žalovaná uvedla, že žalobce byl v řízení zastoupen advokátem, proto není zřejmé, jakým způsobem měl být před vydáním rozhodnutí blíže seznamován s výkladem jednotlivých pojmů. Žalovaná proto soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítla.

17. Na ústním jednání konaném dne 23. 8. 2023 jak právní zástupce žalobce, tak žalovaná setrvali na svých procesních stanoviscích a odkázali na písemná vyjádření ve věci zaslané soudu.

III.

Posouzení žaloby

18. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
19. Žaloba není důvodná.
20. V projednávané věci byla žádost žalobce podána dne 5. 12. 2017, řízení o této žádosti tedy bylo zahájeno v době právní úpravy účinné do 31. 7. 2018, která je na danou věc aplikovatelná dle přechodných ustanovení novely zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 222/2017 Sb.
21. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
22. Rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je dle § 87b zákona o pobytu cizinců povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než tři měsíce.
23. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a. nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3*“.
24. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „*Ministerstvo v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí žadateli výjezdní příkaz; žadatel je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat*“.
25. Podle § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců je rodinným příslušníkem občana Evropské unie rovněž cizinec, který prokáže, že „*má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu*“. Soud

poznává, že obě tyto podmínky (trvalý partnerský vztah a společná domácnost) musí být splněny kumulativně. Nesplnění i pouze jedné podmínky způsobuje zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu.

26. Pro posouzení věci tak byly stěžejní následující dvě otázky, a to zdali žalobce má s paní V., občankou České republiky, trvalý partnerský vztah a zdali žalobce s paní V. žije na území České republiky ve společné domácnosti.
27. Soud předně uvádí, že pokud žalobce v podané žalobě vyjma shora uvedených konkrétních žalobních důvodů toliko povšechně odkázal na námitky z odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, tak takové uplatnění námitek není v žalobě proti napadenému rozhodnutí možné. K tomu soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 As 284/2018 - 38, dle kterého požadavek rozsahu napadení rozhodnutí správního orgánu ve správní žalobě není splněn pouhým odkazem na námitky uplatňované ve správním řízení odvolacím, již proto, že tyto námitky směřovaly proti jinému rozhodnutí (tj. rozhodnutí prvostupňového správního orgánu), než které je předmětem přezkumu soudem a žalobce je tak povinen jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí explicitně v žalobě uvést a vymezit tak rozsah soudní kontroly napadeného rozhodnutí. Žalobce tedy nemůže v žalobě jen odkázat např. na podané odvolání, ale musí uvést, proč považuje způsob, jakým se odvolací orgán s odvolacími námitkami vyrovnal, za nedostatečný. Nutno však podotknout, že žalobní námitky specifikované žalobcem v podané žalobě nad rámec shora uvedeného odkazu na odvolací námitky, se v podstatě svým obsahem a rozsahem shodují s vadami, které žalobce vytýkal již v řízení před správním orgánem prvního stupně i v řízení odvolacím.
28. Předně se soud musel zabývat námitkou žalobce, v níž tvrdil, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť z něj neplyne, jakou skutečnost žalovaná považuje za okolnost, pro kterou nelze žádosti žalobce vyhovět. K tomu soud sděluje, že žalobou napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu neshledal nepřezkoumatelným. Obě rozhodnutí jsou srozumitelná, a jsou opřena o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč žalovaná rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Nelze tak přisvědčit žalobní námitce nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí žalované je řádně odůvodněné, a je z něj zjevně patrné, proč odvolání nemohlo být vyhověno, kdy závěry prvostupňového správního orgánu [žalobce s partnerkou trvale nežijí ve společné domácnosti a jejich vztah nelze považovat za dostatečně pevný a intenzivní, aby mohl být považován za trvalý ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců] jsou srozumitelně formulovány a logicky odůvodněny. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí zcela určitým způsobem vysvětlila, že bylo postaveno na jisto, že žalobce s paní V. společnou domácnost nevedou a společně finančně ne hospodaří, byť lze jejich vztah označit za dlouhodobě přátelský, nesplňuje podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Napadené rozhodnutí, ani rozhodnutí mu předcházející tak není v rozporu s konstantní judikaturou, podle které musí být z odůvodnění seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (srov. např. rozsudky NSS č. j. 9 As 66/2009-46, 7 Afs 1/2010-53 a 9 As 71/2008-109). Soud má za to, že žalovaná se vypořádala

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

se všemi námitkami žalobce uplatněnými v odvolání, nicméně připomíná, že dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018 - 36, či nálezů Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08 platí, že správní orgány nemají povinnost detailně vypořádávat každou dílčí námitku či tvrzení, resp. nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí.

29. Soud tak dospěl k závěru, že obě rozhodnutí správních orgánů v dané věci jsou přezkoumatelná, neboť mají základní zákonné náležitosti, přičemž z napadeného rozhodnutí žalované vyplývá, že rozhodnutí prvostupňového správního orgánu přezkoumala z hlediska uplatněných odvolacích námitek. Odůvodnění pak reaguje na uplatněné námitky, obsahuje právní závěry a odpovídá znění výroku. Pro úplnost soud uvádí, že se tak nejedná ani o nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), která by byla založena na nedostatku důvodů skutkových, resp. vadách skutkového zjištění, o které správní orgán opřel své rozhodovací důvody.
30. Vzhledem k tomu, že soud shledal správní rozhodnutí jako přezkoumatelná, zabýval se věcnými námitkami žalobce. K tomu soud konstatuje, že zákon o pobytu cizinců neobsahuje definici pojmu „*trvalý partnerský vztah*“ a ani pojmu „*společná domácnost*“. Je tedy nutné vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, která dotčené pojmy blíže vykládá.
31. Prvostupňový správní orgán vyšel při svém rozhodování ze zjištění, že žalobce s partnerkou (paní V.) trvale nežijí ve společné domácnosti, pouze se občasně navštěvují, a tedy jejich vztah nelze považovat natolik dostatečně pevný a intenzivní, aby mohl být považován za trvalý ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců; žalovaná v rámci odvolacího řízení shledala, že tyto závěry byly správné, kdy s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz rozhodnutí ze dne 31. 5. 2016, č. j. 6 Azs 58/2016-40, ze dne 3. 3. 2010, č. j. 9 As 6/2010-73, ze dne 6. 10. 2017, č. j. 7 Azs 75/2016-37, ze dne 31. 1. 2019, č. j. 2 Azs 433/2017 - 29) uzavřela, že žalobce s paní V. společnou domácnost skutečně nevedou a společně finančně ne hospodaří, tudíž jejich vztah nesplňuje podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Pro úplnost soud zdůrazňuje, že prvostupňové správní rozhodnutí a rozhodnutí žalované tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek.
32. Co se týče prvního zmíněného neurčitěho pojmu „*trvalý partnerský vztah*“, pro jehož posouzení je nutné zhodnotit jeho povahu, pevnost a intenzitu. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu je za trvalý partnerský vztah považován partnerský vztah obdobný rodinnému, a lze jej hodnotit především dle délky časového trvání vztahu a jeho kvality. Vztít v potaz pak lze např. i plány společné budoucnosti partnerů a jejich rodinné poměry (pro srovnání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 – 35). Z důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců, konkrétně bodu 12 pak plyne, že ust. § 15a odst. 2 písm. b) reaguje na článek 3 odst. 2 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, podle něhož členský stát usnadňuje v souladu s vnitrostátními předpisy vstup a pobyt „*partnerovi, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah*“, v České republice se typicky jedná o vztah druha a družky. Pojem trvalého vztahu je tak nutno posuzovat jak z kvantitativního hlediska - trvalost, tak z hlediska kvalitativního, tj. zda posuzovaný vztah je obdobný vztahu rodinnému. Trvalost partnerského vztahu je tak přirozeně možné dovodit z předpokládatelného budoucího

vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro posouzení této vůle mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Stejně tak důležité je ale posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí-li již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají-li i individuální plány svého partnera. Okolností, kterou lze při hodnocení trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU zohlednit, může být i to, zda osoby takto spolu žijící mají jinou rodinu, jaké jsou důvody jejich odloučení od původního manžela a rodiny a jaký je vztah s těmito blízkými.

33. Při aplikaci neurčitého právního pojmu *trvalý vztah* v kontextu vztahu druha a družky je pak nutno vycházet z toho, že zatímco u manželství je závažnost a trvalost vztahu dána právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechťejí, nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, je tak nutno pečlivě zkoumat jak jeho kvantitativní, tak i kvalitativní stránku.
34. Soud musí přisvědčit žalované, a v návaznosti na to i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, že v řízení nebylo prokázáno, že by vztah žalobce a paní V. dosahoval svojí intenzitou a povahou vztahu druh/družka a tedy že by se svou podstatou jednalo o *trvalý partnerský vztah*. Pokud žalobce v podané žalobě označoval svůj vztah za dlouhodobý s hlubokou citovou vazbou, je tato subjektivně vnímaná skutečnost možná. Nicméně soud upozorňuje, že již tvrzení žalobce v žalobě má za vnitřně rozporná, když žalobce na jednu stranu nespornuje, že paní V. žije v samostatném bytě se svými nezletilými dětmi; společný byt proto, s ohledem na skutečnost, že její děti paní V. nepřijali, nemají, což označuje toliko jako „technickou komplikaci vztahu“; ale na druhou stranu uvádí, že má k dětem paní V. vztah, stará se o ně a kupuje jim dárky. Není tedy jasné, jaký vztah opravdu panuje mezi dětmi paní V. a žalobcem, a nakolik tato skutečnost ovlivňuje vzájemný vztah žalobce a paní V. Žalobce např. nikdy neviděl zletilou dceru paní V., byť tato žije v zahraničí, ale ani v případě dceřina příjezdu domů s ní nebyl seznámen, ani paní V. zatím nebyla nejbližší rodině žalobce představena (soud neopomněl, že nejbližší rodina žalobce žije v Africe, ale žalobce i paní V. shodně uvedli, že jí nebyla představena ani prostřednictvím Skypu, toliko byla seznámena s bratrancem žalobce žijícím v Praze, netvrdila ale, že by k němu chodili se žalobcem na návštěvy či že by jí byl znám jeho rodinný či osobní život). Hezké společné chvíle žalobce s paní V. dle svých shodných tvrzení prožívají bez dětí, zejména na společných, avšak krátkodobých výletech. Soud chápe a umí si představit složitost mezilidských vztahů, zejména za situace, kdy žena-matka žije se svými nezletilými dětmi z jiného partnerského vztahu, tyto jsou na ní závislé a denně tak o ně musí pečovat, a přitom děti neschvalují její vztah s novým partnerem; objektivně musí mít takováto situace negativní vliv na kvalitu vzájemného partnerského vztahu. Zároveň je tato skutečnost zásadní i z hlediska budoucího vývoje partnerského vztahu. V řízení před prvostupňovým správním orgánem ani v řízení odvolacím tak nebyl řádně žalobcem tvrzen ani prokázán trvalý partnerský vztah žalobce a občanky České republiky paní V., kdy tyto okolnosti nevyplývaly ani z jejich výsledku, a nelze je mít za prokázané fotografiemi z výletů ani vstupenkami na společenské akce. Soud rovněž nemohl odhlédnout od toho, že žalobce se s paní V. seznámil v roce 2017, kdy již v říjnu téhož roku přijel do České republiky za účelem jejich setkání (při výsledku nicméně uvedl, že přijel za bratrancem a neměl v úmyslu zůstat, ale po setkání s paní V. změnil názor), a od doby jejich seznámení se až do doby vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tj. po dobu téměř 5 let se s paní V. navštěvují toliko 2 až 3 x týdně, navzájem neznají svoji širší rodinu ani své přátele (žalobce

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

nezná žádné kamarádky paní V. ani její zletilou dceru); byť u výsledku žalobce s paní V. uvedli, že si hledají větší byt, aby zde mohli bydlet i s dětmi pohromadě, nestalo se tak a namísto toho uzavřela paní V. dne 30. 9. 2020 podnájemní smlouvu opět na malý byt v X, sestávající z obývací kuchyně a jednoho pokoje; dále co se týče jejich společné komunikace, je s podivem, že spolu mají hovořit jen anglicky (dle tvrzení žalobce mají spolu hovořit „jazykem lásky“), přičemž paní V. umí anglicky jen velmi málo a dorozumívají se tak pomocí překladáče, současně neuvedla, že by si začala prohlubovat znalost angličtiny, a žalobce taktéž netvrdil, že by se začal učit česky, shora uvedené tak rozhodně nesvědčí ve prospěch tvrzení žalobce o existenci trvalého partnerského vztahu s paní V.

35. Co se týče druhého neurčitého pojmu *společná domácnost*, tak pod tímto pojmem je třeba rozumět domácnost tvořenou fyzickými osobami, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 3. 9. 2015, č. j. 7 Azs 193/2015 - 28 nebo ze dne 3. 3. 2010, 9 As 6/2010 - 73). Definice pojmu „*domácnost*“ pak vychází z úpravy občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., platného a účinného do 1. 1. 2014, konkrétně z ustanovení § 115 [neboť v současné době platný a účinný občanský zákoník č. 89/2012 Sb., termín domácnost nespécifikuje a Nejvyšší správní soud i po zrušení občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., opakovaně na občanskoprávní vymezení „společné domácnosti“ odkazuje (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 2 Azs 343/2016 - 44, body 31 a 32)]. Dle ustálené judikatury je tedy „*společná domácnost*“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců tvořena fyzickými osobami, které spolu trvale žijí a společně hradí náklady na úhradu svých potřeb (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 10 Azs 178/2018 - 37).
36. Při výkladu existence trvalého (partnerského) vztahu pak nelze vycházet pouze z momentálního faktického stavu, nýbrž je nutno se zabývat trvalostí působení ve společné domácnosti, jakož i vyjádřenou společnou vůlí osob k trvalému žití ve společné domácnosti, a to s přihlédnutím k objektivně zjistitelným skutečnostem svědčícím o takovém úmyslu. Trvalost spolužití není dotčena tím, že se člen domácnosti *přechodně* zdržuje mimo ni (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 Azs 162/2015 - 29, kde se však jednalo o absenci výskytu jednoho z partnerů v domácnosti z důvodu výkonu zaměstnání).
37. Společné hrazení nákladů (ve společné domácnosti) pak představuje spotřební charakter takového společenství. Tím je míněn stav, kdy každá z osob trvale spolu žijících přispívá podle svých možností na úhradu společných potřeb (všech osob žijících ve společné domácnosti). Společnými potřebami jsou pak potřeby vymezené rámcem domácnosti, tedy rámcem obvyklých potřeb, společných osobám tvořícím toto společenství. Nejčastěji půjde o úhradu základních životních potřeb, jako jsou strava či bydlení (Fiala, J., Hurdík, J., Korecká, V.: Občanský zákoník - komentář. Část I. Hlava IX. Vymezení některých pojmů. Domácnost. § 115. ASPI).
38. Podmínka úhrady společných nákladů nemusí nutně znamenat, že náklady jsou hrazeny rovnoměrně, druhý člen společné domácnosti se může na nákladech podílet i tak, že o společnou domácnost osobně pečuje např. obstaráváním domácích prací, udržováním pořádku v bytě, péče o děti, (těžce) nemocného člena domácnosti. Občasné vypomáhání v domácnosti však samo o sobě bez naplnění dalších atributů (trvalost soužití s ostatními členy domácnosti, společné uhrazování nákladů na své potřeby) za vedení společné domácnosti považovat nelze (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2014,

č. j. 9 Azs 49/2014 - 27). Zároveň je třeba připomenout, že podmínka hlášení pobytu na stejné adrese z uvedené definice společné domácnosti nevyplývá. Společné trvalé soužití je jevem faktickým, zatímco přihlášení k trvalému pobytu má pouze evidenční význam a samo o sobě existenci trvalého soužití nezakládá.

39. V nyní posuzované věci žalobce i paní V. shodně uvedli, že nájem i poplatky spojené se službami si za svůj byt hradí každý sám, mají oddělené finance, žalobce nemá ani klíče od bytu paní V., kde tato žije se svými dětmi. Uvedené tedy rozhodně nesvědčí o tom, že by žalobce s paní V. vedli společnou domácnost, naopak soud má za to, že jak žalobce, tak paní V. bydlí samostatně (aniž by se jednalo o přechodnou a objektivní nemožnost společného soužití v jedné nemovitosti) a vedou i po finanční stránce oddělené domácnosti, jelikož nemají žádné společné finance, na čemž nemůže ničeho změnit ani skutečnost, že si někdy vzájemně pomáhají, koupí si do bytů dárky, přespávají u sebe atp., nic z těchto aktivit totiž nevypovídá o jejich úmyslu vést fakticky společnou domácnost.
40. Soud rovněž s odkazem na ustálenou judikaturu souhlasí se žalovanou, že jedna osoba může v jednom okamžiku vést vždy pouze jednu společnou domácnost ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Není totiž možné, aby se okruh osob tvořících v daný okamžik společnou domácnost měnil v závislosti na tom, z pohledu které z osob je existence společné domácnosti posuzována (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2016, č. j. 6 Azs 58/2016 – 40). Soud tedy opakuje, že žalobce by ani nemohl vést společnou domácnost s paní V. za situace, kdy tato prokazatelně vede (oddělenou a samostatnou) společnou domácnost se svými nezletilými dětmi (navíc v jiném bytě).
41. Soud tedy uzavírá, že žalovaná zjistila skutkový stav věci správně v dostatečném rozsahu a v souladu se zákonem i konstantní judikaturou vyhodnotila, že deklarovaný vztah mezi žalobcem a paní V. nevykazuje znaky existence trvalého partnerského soužití ani vedení společné domácnosti. Žalobce tedy neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, proto je závěr správních orgánů o tom, že byl dán důvod k zamítnutí žádosti žalobce podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
42. K námitce, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí nevypořádala s nepřiměřeností dopadu na soukromý a rodinný život žalobce, soud uvádí, že správní orgány jsou povinny přiměřenost dopadů posuzovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30), a to i v rozhodnutí, jímž zamítají žádost o povolení k přechodnému pobytu, neboť tato povinnost plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Soud však dodává, že v obecné rovině rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 433/2017-29). Soud rovněž připomíná, že je výhradně na cizinci, aby v řízení tvrdil své osobní či rodinné vazby, které mohou být rozhodnutím dotčeny, neboť se jedná o jeho intimní sféru. Pokud tak neučiní, správní orgány vycházejí z podkladů obsažených ve správním spise (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017-27, a ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 Azs 84/2016-39). Žalobce však ve správním řízení, ostatně ani v soudním řízení, žádné konkrétní rodinné, sociální a kulturní vazby na Českou republiku netvrdil,

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

příčemž jak prvostupňový správní orgán (viz strana 5 odůvodnění rozhodnutí), tak žalovaná (viz strana 6 odůvodnění rozhodnutí) se v rozhodnutích s přiměřeností jejich dopadů do osobního a rodinného života žalobce vypořádaly, byť velmi stručně, přesto oba správní orgány poukázaly na to, že na straně žalobce nebyly zjištěny žádné vazby na Českou republiku, když bylo v řízení prokázáno, že nemůže být rodinným příslušníkem paní V. Soud dodává, že jedinou rodinnou vazbu žalobce na území České republiky reprezentoval jeho bratranec, jenž se zde vyskytoval pouze do doby propuknutí epidemie Covidu (což tvrdil sám žalobce).

43. Dále soud neshledal pochybení správních orgánů ani ve vztahu k námitce žalobce týkající se absence poučení o neunesení důkazního břemene. Řízení o žádosti žalobce dle § 87b zákona o pobytu cizinců, je řízením, v rámci kterého cizinec žádá orgány České republiky o udělení pobytového statusu, tj. žadatel/žalobce je tím, kdo se něčeho po správních orgánech domáhá, a již z této dikce plyne, že je v zájmu žalobce tvrdit a osvědčit splnění zákonných podmínek. Je to tedy sám žadatel, kdo má k řízení přistupovat se vši vážností a vyvinout procesní aktivitu ve formě předestření hodnověrných tvrzení a důkazů o nich, neboť správní orgán může zjistit a ověřit splnění obou zákonných podmínek toliko z tvrzení a důkazů předložených žalobcem. Možnosti správních orgánů jak zjistit trvalý a hluboký vztah či vedení společné domácnosti, jsou značně omezené, neboť tyto okolnosti jsou okolnostmi soukromoprávními a vztahuje se na ně zásada respektování soukromého a rodinného života. Proto může správní orgán při rozhodování o žádosti vycházet pouze z toho, co uvede a osvědčí žadatel/žalobce, resp. nemůže překročit hranici, za kterou jej je žadatel ochoten pustit. Iniciativa k prokázání podmínek tak musí přicházet výlučně ze strany žadatele, a neochota či nemožnosti tvrdit splnění těchto zákonných náležitostí jde pak plně k jeho tíži a vede k tomu, že nemůže se svojí žádostí uspět (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013-42). Soud tedy uzavírá, že předmětné pobytové řízení bylo zahájeno na základě žádosti žalobce, který je tím, kdo má předložit všechny potřebné doklady, resp. tvrdit pro rozhodnutí relevantní informace. I takové řízení je však založeno na zásadě materiální pravdy, dle které je nutno zjistit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný k tomu, aby bylo rozhodnutí správního orgánu v souladu se zásadou legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, zásadou proporcionality, zásadou ochrany dobré víry, zásadou nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání. Ani případné nesplnění povinnosti součinnosti účastníka řízení, totiž nezbavuje správní orgán povinnosti zjistit podstatný skutkový stav věci. Vhodným nástrojem pro odstranění pochybností správního orgánu je pak účastnický výslech. Tento žádoucí postup, který je v zájmu samotných účastníků, však není možno zaměňovat s povinností vyplývající pro správní orgány z § 174a zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, č. j. 7 Azs 405/2021 – 34). Jestliže tedy správní orgány zjistily skutkový stav nejen z listinných důkazů předložených žalobcem (fotografie, vstupenky, nájemní/podnájemní smlouvy), nýbrž i z výsledků žalobce i paní V., dostály tak plně své povinnosti objasnit skutkový stav v podstatném rozsahu a bez důvodných pochybností. Nad to soud zdůrazňuje, že žalobce neoznačil žádné konkrétní důkazy, které navrhoval ve správním řízení provést a které by nebyly správními orgány připuštěny (tedy kromě opakování účastnického výslechu, nicméně ani v tomto případě žalobce nevysvětlil, proč by měl být tento výslech opakován, co chtěl žalobce správních orgánům ještě uvést, upřesnit či změnit).

44. Pokud pak žalobce odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013 - 41, ve smyslu, že žalobci měla být zaslána výzva v případě, kdy správní orgán neměl na základě tvrzení a předložených důkazů, zákonné podmínky za prokázání, uvádí k tomu soud následující. V řízení, jež je předmětem zmíněného judikátu byla sice žadateli zaslána výzva k odstranění nedostatků žádosti, dikce výzvy se však omezila toliko na sdělení správního orgánu, jaké konkrétní listinné doklady považuje za relevantní k prokázání existence trvalého vztahu obdobnému vztahu rodinnému. I v této výzvě však správní orgán konstatoval, že je pouze a toliko na uvážení žadatele, jakými doklady splnění uvedené podmínky prokáže. Soud upozorňuje, že součástí správního spisu v nyní posuzované věci je výzva prvostupňového správního orgánu ze dne 18. 1. 2018, ve které je žalobce vyzýván, aby svoji žádost doplnil o zákonem stanovené náležitosti a doložil další doklady, které budou věrohodně prokazovat, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, a že spolu žijí ve společné domácnosti, přičemž výklad pojmu společná domácnost je rovněž součástí výzvy. Rovněž pak „potvrzení o doložení dokumentů ke spisu“ (které je součástí spisové dokumentace) obsahuje poučení ve znění „toto potvrzení neslouží jako doklad prokazující splnění zákonných náležitostí u jednotlivých doložených dokumentů ani jako hodnocení kvality náležitostí žádosti“.
45. Soud se tedy neztotožnil s námitkou žalobce, že prvostupňový správní orgán byl povinen opakovaně zaslat žalobci výzvu a poučovat jej o tom, jak má svá tvrzení dokládat, a to nad rámec shora uvedeného. Soud upozorňuje, že žalobce byl v odvolacím řízení právně zastoupen, tudíž měl k dispozici právního profesionála, který jej zajisté odborně poučil o tom, jak má v řízení postupovat, mimo jiné i jakým způsobem má rozhodná tvrzení v řízení prokázat. Pokud se žalobce rozhodl doložit k žádosti toliko doklad o občanství paní V., nájemní smlouvu a několik jejich společných fotografií a vstupenek na akce, resp. dvě vstupenky na Matějskou pouť a do kina, musel si sám být vědom důkazní váhy těchto předložených listin; přičemž nebylo povinností správních orgánů poučovat žalobce o tom, že fotografie z jeho výletů s paní V. (bez dětí či jiných osob) a vstupenky jen stěží mohou samy o sobě svědčit o hloubce a trvalosti jejich vzájemného vztahu. Správním orgánům přitom nebyly předloženy žádné fotografie, na nichž by byli zachyceni žalobce a paní V. společně na společenských akcích, s dětmi, s přáteli, s rodinou, z jejich společné domácnosti atp. Správní orgán ostatně nad rámec těchto předložených důkazů, provedl ještě účastnický výslech žalobce, a svědeckou výpověď paní V., což byly podstatné důkazy, jimiž by lze existenci trvalého vztahu a vedení společné domácnosti prokázat; žalobce totiž mohl sám vlastními slovy podrobně popsat existenci (hloubku) jejich vztahu. Dle správní judikatury nestačí, aby správní orgán posoudil pouze předložené a vyžádané listinné důkazy, ale musí postupovat tak, aby byl zjištěn a prokázán faktický stav, a proto je správní orgán povinen vést účastníka řízení k tomu, aby tento faktický (skutečný) stav prokázal; zároveň však platí, že je to právě účastník řízení, kdo má správnímu orgánu navrhnout provedení takového dokazování, aby své břemeno tvrzení a břemeno důkazní náležitě unesl. Správní orgány tedy dle soudu nepochybily, pokud opakovaně neupozornily žalobce na skutečnost, že nebylo prokázáno jeho tvrzení o trvalém partnerském životě a vedení společné domácnosti s paní V. Není totiž zákonnou povinností správního orgánu poučovat cizince v řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu o tom, jaký konkrétní doklad má předložit za účelem prokázání toho, že mezi ním a občanem Evropské Unie/České republiky je trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému.

46. S tím souvisí i námitka žalobce, že správní orgány neprovedly všechny důkazy potřebné pro rozhodnutí ve věci, a že vyplynula nutnost dalšího dokazování. S touto námitkou se soud neztotožňuje, neboť ze správního spisu neplyne, že by byl zamítnut nějaký důkazní návrh žalobce, s výjimkou dodatečného výsledku žalobce a paní V., kdy v tomto ohledu soud souhlasí se žalovanou, že další výpověď žalobce či paní V. by neměla vliv na již zjištěné skutečnosti, a nemohla tak ovlivnit rozhodnutí ve věci. Žalobce přitom ani neuvedl, za jakým konkrétním účelem by měly správní orgány přistoupit k doplňujícím výsledkům. Soud tedy tento důkaz hodnotí jako nadbytečný, postup žalované tak nebyl v rozporu se zákonem a žalovaná se s neprovedením tohoto důkazu řádně na straně 5 odůvodnění vypořádal.
47. Soud nepřisvědčuje ani námitce žalobce ohledně toho, že nebyl seznámen s podklady pro rozhodnutí a zejména s výkladem pojmu společná domácnost správními orgány. Žalobce byl několikrát vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí (např. výzvami ze dne 29. 9. 2020, ze dne 6. 1. 2021) a poté mu bylo vždy umožněno nahlédnutí do správního spisu. Žalobce svého práva využil dne 27. 1. 2021, tedy mu byl obsah spisu znám. Soud konstatuje, že není povinností správních orgánů seznamovat účastníky s výkladem právních pojmů, předestřít podrobné právní definice termínů atp., když navíc výzva ze dne 17. 1. 2018 zaslaná žalobci obsahovala kromě jiného i podrobný právní výklad pojmu společná domácnost. I v odvolacím řízení pak žalobce do spisu nahlížel. Ve věci se nejedná o klasické sporné řízení dle občanského soudního řádu, kde by měl soud či správní orgán postupovat na základě poučení a předestření předběžného právního názoru. Ani této námitce žalobce tak nelze vyhovět.
48. Zcela neopodstatněná je pak i námitka žalobce, že správní orgány jsou vůči němu předpojaté, neboť se jedná o vztah starší české ženy a mladšího muže z X. Ze spisového materiálu neplyne, že by žalobci bylo upřeno jakékoliv procesní právo, ostatně žalobce ani nijak blíže nevysvětluje, v jakém konkrétním jednání správních orgánů spatřuje jejich zaujatost a ani své tvrzení nikterak nedokládá. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je naopak zcela zřejmé, že žádost žalobce byla zamítnuta, neboť nebyly splněny zákonné podmínky pro vyhovění. Při hodnocení naplnění těchto zákonných náležitostí pak žádný ze správních orgánů neargumentoval věkem účastníků, jejich národností či rasou, z odůvodnění tak rozhodně nelze dovodit, že by zde ze strany správních orgánů panoval nějaký negativní podtext či zaujatost vůči žalobci.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

49. Lze tak uzavřít, že žaloba je nedůvodná, jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a judikaturou soudů, soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. Výroky o nákladech řízení pod body II., III. rozhodnutí jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalované prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Proto bylo rozhodnuto tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal dle § 60 odst. 7 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23.08.2023

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.